

DOBROGEEA JUNEA

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ — INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ

Director-Proprietar **CONST. N. SARRY**

DOBROGEEA DOBROGENILOR

ABONAMENTE:
CU SUPPLEMENT CULTURAL
Pe un an lei 600
„ 6 luni „ 400
REDACTIA ADMINISTRATIA
INSTITUTUL DE ARTA GRAFICA
Sr. SCARIN VORNA Nr. 23
CONSTANTA
ABONAMENI DUPA TARIF
TELEFON: 22-24-25-26

Jubileul semicentenarului Dobrogei

de: **C. BRĂTESCU**
Pătritor Dobrogean

Ne oprimem la afirmarea ca toate pavilioanele expoziției — minus casele (într-unul din secțiile etnografice) — să fie construite din material ușor, lemnos, care după terminarea jubileului, să fie vândut la licitație. Grija principală va fi îndreptată asupra stilului în care se vor executa aceste pavilioane.

Pentru construcții în piatră, beton, cărămidă, în genul celor din Parcul Carol din București, socot că lipsite și limpu și chiar fondurii necesare.

Alături de aceasta, pe un teren destinat a fi parcul și vădușii particularilor, nu se pot ridica construcții cu caracter permanent, excepționând cazul când s'ar hotărâ ca parcul expoziției să se mențină ca atare cu toate căldirile sale și după terminarea jubileului. De sigur că d-l Ministeru Lăpădău, căruia guvernul i-a dat sarcina de a studia modalitatea realizării unui cât mai reșit jubileu dobrogean, va pune în câmpul toate aceste considerații, cu atât mai mult cu cât finanțarea lucrurilor, — în acest an de recoltă slabă în multe regiuni, de îndușii grozave în altele și de jal al bugetului public descoperit, din alocuție, prea târziu, — prin urmare chestiunea fondurilor bănești este o chestiune de primă importanță.

Oarecîți cari n'au simțit dificultățile materiale și al câștigării banului cu greutate vorbesc de sute de milioane par'că ar fi vorba de sute de lei. Nu așa! Să nu se păteze o sărbătoare jubiliară cu anchete și urmări post-jubileu. Să se încreză gospodărește, cinstit și inteligent. După cum în război s'au alocat în loc de bani să se armeze armamentului, tot asemenea și aci, chibzuala, corectitudinea și priceperea însoțită de un isah senin vor putea realiza, cu lucrări mai mici, o expoziție care să nu fiu cinșă.

Am ajuns, prin urmare, la un ultim punct: acela al **Directorului general al expoziției**, al așa numitului **Comisar al guvernului**. Acest comisar al guvernului trebuie să adevărat, un om de concepție, de gust, de energie, un om onest, care să pună mai presus răpiala morală de căi cea

materială. El va avea conducerea generală a organizației și realizării întregii expoziții și, în unire cu persoanele cele mai competente dintre cetățeni și cu autoritățile, va alcătui comitetele speciale pentru organizarea fiecărui pavilion în parte. Cine va fi acest Director, rămâne să hotărască guvernul. Sistem deplin consensuș că acestuia este lăsat în punct capital de care depinde succesul serbariilor jubileu. Ambia, vanitatea, lacomia sunt însuși care aci pot numai păgubi; concepția largă, entuziasmul pentru lăpă frumoasă și mare, energia, capacitatea de a organiza și a realiza sunt însuși care pot numai folosi.

Ori căte ar fi rolul ce ni s'ar încredințat nouă, ca unora cari ne-am înșecat în această provincie și cari, prin activitatea noastră căntăm a o cinși, să-l vom reținea. Din potrivă; munca și priceperea noastră stă la dispoziția celor ce vor apela la noi. Aceasta spre mai mare izbândă a unei idei cre, prin serbarile jubileu de 50 ani ale Dobrogei, cauti să ne împună și peste hotarele țării.

Iată, în scurt, cele ce gândim noi asupra jubileului din 1928. Reconoștem că în această sumară schițare n'am prezentat un plan complet. Și sunt destule motive bine cunștate. O, de-ar fi găsit propunerile noastre răsunetul cuvenit încă de acum un an! Săgeram acolo și ideea ridicării unui **statui equestre Regelui Carol I**, așa cum ni-l arăta cele mai reșite fotografii dela serbarile de 10 Mai. S'a pierdut su timp prețios. Mai vrednicul Tulcei, cari, se spune, își relac monumentele distruse de războiu. Se mai aude că au căpătat și bronza gratis dela arsenalul armatei. Onoare lor! Energia și avântul Tulcenilor sunt vrednice de admirație. Și Silistra se aude că ar voi să înșale un monument celui ce va veni să se înșale, pe lângă „Despot al Țării lui Doornicu”, lucr și „at cetății Dăbrăneștii” și „at Trăni Domnului”: lui Mircea Văcărescu.

Ce lucruri mărețe n'ar putea realiza generația noastră, care a trăit momente așa de mari, dacă această generație ar cuși ceva mai mult înșelată de căi materială! Bunurile materiale toate trec; nu rămâne de căi lăpă de laudă, care se perpetuează de-a lungul veacurilor.

Patriotismul neamului d-lui Boros

Scrierarea unui Ardelean

Simate Domnule Sarry, înșămpănarea a volt să-mi cadă deunăzi în mână articolul d-tău, prin care, ridicând mână pe care d, Ștefan Boros în mod perfid i-o aruncase, scoțând în relief „talentul”, „inteligența”, „cultura”, „capacitatea și puterea de muncă” ale acestui oam.

Pentru descrierea încercată de d-ta să fie completă, vin să adaug prin această câteva date, spre a se vedea și cunoaște de către toți, din ce vepă descinde „oam”, care pretinde să joace un rol în România Mare un rol pre-campător.

Era în Ianuarie 1914. În ziua de 18 avea loc alegerea de primar prin jude — cum se zicea pe acolo — și românii gâșteră cu cale să pună „în candidație” contra fostului jude ungur, un român, pe cetățeanul Ion Popa, fost până atunci casier al comunei, om absoțit ci-șit, fire nerăd, român în adevăratu accepție a cuvântului.

Și așa a și fost: bătrân și lăner au stut la locul datoriei și de na se arătau voturile în 65 vâduve, ar fi reșit ca siguranță împotriva candidației ungur, care a avut o majoritate numai de 39 de voturi.

În lupta aceasta stranică, condusă de fe-eratul părinte Victor Popoa, un vrednic și venerabil preot, secundat de tânărul său coleg Zenovie Popovici, un singur român se gășse să se vesească de coadă în scărpa ungurească: părintele d-lui Ștefan Boros, care scoate azi pe nas la Constanța, pungăci tricolore!

ILIE ROȘU

Un succes — nu numai al nostru

Ultimele telegrame venite dela Geneva, anunșă că Consiliul Societății Națunilor, după o discuție de o zi și jumătate, a adunș integral raportul comisiei de trei, în chestiunea opțiunilor unguri.

Se știe că acest raport se rezumă, în esență, la consecrarea următoarelor principii interpretative, ale tratatului dela Trianon:

- 1) Dispozițiunile cari reglementează pacea, nu exclud aplicarea reformei agrare în România față de supășii unguri. Incisiv opțiunilor.
- 2) Nici o înșăgăritare nu trebuie să existe între unguri și românii în textual și aplicarea reformei agrare.
- 3) Exproprierea nu poate fi interpretată ca lichidare în înșeșul art. 250 din tratat dela Trianon, decât dacă s'ar aplica numai ungarilor, ca foști inamici.

Dela conșterarea acestui text, presa, ca și limba politică română, l-a interpretat ca un succes al cauzii noastre. Adevărul este, că acest succes, are o triplă importanță și se referă la noi numai întrucât eram, în parte, la litigiu. Succesul de fapt, este al dreptății, e al Ligii Națunilor, care s'a pus în stăpâna acestuia.

Prin formula ferocă, adoptată, s'au salvat trei din marile probleme cari constituiau pietrele de încercare ale areopagului dela Geneva: principiul suveranității naționale, care stă la baza însăși a acestei Societăți; principiul echității și justiției, care e uzul din școlările sale și Statul-quo al Europei, care formează temelia păcii.

Acesta e succes, da — dar numai incidental pentru România; este un succes deșă-vărlit față, pentru Liga Națunilor.

Cronica Tulcei

Indivicii Covalencov S. și Anton Ivan au lăsat erbiți pe C. Maslincov, pe cînd acesta se înșapoia din via sa cu cărușă încercată cu struguri și carfofi. S'au înșat agresorii artele de dăre în judecăt.

Semnalându-se în județ epizootia de antrax printre vite din diferite comune, d. prefect al județului Teodor Economu secundat de d-l Gălinescu, medic veterinar al județului a înșat inițiativa vaccinării tuturor vitelor.

Luându-se la corăți Vasile Popa și Silvestru Șerban, ambii din comuna Hagighiol, pe cînd pășeau oile pe câmp, la un moment dat cei dinșii a aplicat otul din urmă o lovitură de cuțit în abdomen. Victima a fost înșată și spitalul din localitate, pe cînd criminalul a dispărut.

S'au luat înșine măsuri pentru prinderea și areșterea criminalului.

O arzătoare doleanță a plugarilor

Se știe că și în județul nostru recolta anulului acestuia e fost rău compromisă, din cauza secetel. Cum o mare parte dintre plugari a avut dela Siat în arendă terenuri pentru arături cari sunt disponibile și în anul curent, așteuț cer cu insistență ca toțorii să li-se ardeze și pe anul viitor terenurile lucrate anul trecut.

Accidentul de automobil de pe Str. Portului

Mașina camion Fiat No. 18 condusă de șoferul Bucur Autolie din Aurica, urca eri pe la orele 6 seara strada Portului. Când a ajuns aproape de culmea pantei lăpă mașinii se delectează și o prerieșe înșoi la vale, cu o viteză vertiginoasă în drum, automobilul totănește an sălăș auto-mobil de hre electrice și îl frînge dela bază. Mașina a valerit și ca stricătura dar oțeco o mai grav este faptul că o parte din port și oraș a rămas aseră pe totușer timp de 3 ore până ce echipa sașiei portului a toțpii al sălăș și a înșalat alte fire electrice.

Cronica Silistrei

Pentru a se cunoaște mai exact fraudele de la primăria locală, au fost înștrăinați cu cerșerarea amănunșită a scriștorilor de la casierie, d-nii: Drăgănescu, directorul Băncii Naționale și d. Popescu de la ad-ția financiară.

Racovski a fost rechemat la Moscova

Conform unei știri primite la Paris, se anunșă că d-l Racovski ar fi fost rechemat la Moscova în vederea depunerii unui raport asupra activității sale.

Pentru construcții effine la Constanța

Micii industriași și meseriași din localitate este de toată lauda. Nu ne înșocim că va fi dusă la un bun rezultat înșăcarea teraselor practice pe care se apăsăz este de ova mai mare utilitate pentru clasele de mijloc ale orașului nostru.

Florile Lămăiță

Duminică 20 Septembrie c. r., va avea loc în comuna Nicușelii canoșia religioasă a drăgășii d-șoare Victoria Niculescu, fiica d-lui Andrei Niculescu, marele podgorian din Nicușel, ca simpatizant comerciant din Constanța d. Nicu I. Gargăla, puterăci bogăș, văduș ea Dor de pe strada Carol, oamă de sânt d-na și d. avat-lan bătrân.

Nenorocirea de pe șoseaua Gargălăc-Constanța

Pe șoseaua Gargălăc-Constanța s'au ciocnit aseră pe la orele 6, două automobile ale societății petrolifere Astra Română Automobili No. 753 venea dela Constanța și era condus chiar de d. Guest Hader șul directorului societății, iar al doilea cu No. 134 era condus de șoferul Const. Tulciu și venea dela Gargălăc de unde aducea niște mobilier.

Din cauza întunericului și datorită vitezei cu care circula ambile automobile, eis s'au ciocnit puternic. Ambile mașini au suferit stricătuni mari. Șoferul Ion Popescu grav ranit a fost transportat în spital, unde a sucombat peste noapte. Mașina No. 134 a rămas pe loc fără fărâmară. Căntăci și-a putut continua drumul.

Cronica Bazargicului

Au sosit și vâza vâzătoare în obor:

- 241 care geșu de toamnă cu lei 530—735 suta de kgr.
- 80 care orz cu lei 510—545 suta de kgr.
- 1 car în cu lei 900 suta kgr.
- 15 care ovăz cu lei 450—460 suta de kgr.
- 2 care secară cu lei 506—520 suta de kgr.
- 16 care rapișă semănată cu lei 880—940 suta de kgr.
- 7 care rapișă sălbatocă cu lei 540—600 suta de kgr.
- 5 care măzărliche cu lei 600—650 suta de kgr.
- 1 car meșu cu lei 460 suta de kgr.
- 70 care fasole cu 560—680 lei suta de kgr.

Un curier bolșevic a fost arestat la București

În urma unor cercetări amănunșite Siguranța generală a reșit să areșeze Duminică în Capitală un curier bolșevic. Din declarațiunile făcute de acesta, reșe că în București există mai multe nuclee comuniste, cari făceau propagandă și lucrau după indicațiunile Moscovei. În cursul zilei de eri cercetările au continuat în Capitală. În urma rezultatelor date de cercetări se crede că sunt iminente noi areștări.

Epidemia de poliomielită în județ

Actualmente după ultima statistica a serviciului sanitar, rezultă că în județul Constanța, se mai gășoc sub imperiul grozavului epidemii a paralizării infantile încă cinci comune din județ și anume: Saligny cu 6 cazuri, Cazimurat cu 1 caz, Negreș cu 1 caz, Techirgoul cu 2 cazuri și Cernavodă 1 caz.

Amenajarea localului școlii normale de bășii din Tulcea

În urma stăruinșelor d-lui Teodor Economu, prefectul județului, către ministrul agriculturii pentru amenajarea localului școlii normale de bășii din localitate, prin construirea pavilionului al treilea, satisfăcînd astfel cerșerile acestei instituțiuni culturale, — mijlocului, prin Casa Școlare, a hotărâș înșerou unei licitațiuni în acest sens în ziua de 24 Septembrie, la Prefectura județului, precum și la Casa Școlarelor din București.

Franța cere Rusiei un pact de neagresiune pentru noi

În ultima notă pe care d. Cicerin, comisarul sovietic al externelor, a prezentat-o guvernului francez, d-se arată că Rusia sovietică se convinge tot mai mult de valoarea prieteniei franceze și că în consecinșă e gata să încheie un pact de neagresiune cu Franța.

În ședința consiliului de ministri de eri guvernul l'a înșărcinat pe d. Briand, ministrul de externe al Franței, cu încheierea acestui pact cu condiția ca Rusia să încheie un pact și cu vecinii săi cari sunt amicalii Franței. D. Briand va trata asupra chestiunii și cu guvernul din București și Vargovia, în ședința tratativelor d. Cicerin a declarat că va face și aceea concesiune de a rechemă pe d. Racovski.

Vizita congresiștilor geologi în jud. Tulcea

Tulcea 19. — Vizitii după amiază, au sosit în localitate în 7 automobile congresiștii geologi, cari au vizitat mina de cupru din Alina Tepe, cartierele de piatră din Turcoșia, Razelmul și cetatea geozee de lângă Babadag.

Victoria-Săgeata 2-2

Acost, mașin de old-boys a fost foarte interesant și în acost timp foarte lază. S'a putut vedea că se făcea ova șport și lăner, deși șportul era în lăner embroșat.

Medic Dentist Dr. I. WEISZ-SCHIMBERSKY

— 90 Strada Carol 90 —

Incendiul din Vasiduluc

La părăia maiorului Echin, de pe mareaș comunei Haiduc, s'a declarat un incendiu. Au fost consumate de foc niște multe șire de pue în valoare de 20.000 lei.

Din port

Licitație. — În ziua de 23 Septembrie, orele 10 dim. se va juca în vâza licitație pentru vânzarea a diferite mășiri cășate în rebat și aliate în magazine portuale.

Sportive

VICTORIA: Costea M., Răvan, Lăzurescu, Bărbulescu C., Șerac, Tagalagan I., Moșu, Bărbuș B., Locot. N. Brăncuș și Vulcan Alex.

Medic Dentist Dr. I. WEISZ-SCHIMBERSKY

— 90 Strada Carol 90 —

Un dobrogean în Germania

O excursie de studii (8) de: **George Dragomirescu**

23 Iulie

BURSA DIN HAMBURG

Are cinci părți bine distincte:

- 1) Bursa de efecte.
- 2) Bursa de produse.
- 3) Bursa de metale.
- 4) Bursa de cereale.
- 5) Bursa de fin, nutreț, etc.

Cu o puternică centrală telefonică și telegrafică, bursa din Hamburg e mult mai elegantă decât era din Berlin, careș al căntăci după modelul celei dintră.

Adi gășim marile fluctuațiuni în prețurile metalelor mai cunștate de metalurgia germană și o tablă specială.

Adi gășim marile fluctuațiuni în prețurile metalelor mai cunștate de metalurgia germană și o tablă specială.

Primăria

Sala de recepție unde au fost primiiți de d-l Dr. Weber reprezentant școlii comunei, sala „Republicii” cu multe amănări istorice, sala consiliului comunal cu tabloarele luișer primarilor, primarul actual fiind d-l Dr. Boteșcu, sala de ședinșă și o școlă, vestibul și o școlă „Dreptății” și „Grădii” — în lăner sala marilor șcrișari, foarte bogată, veșel pe pereți o școlă semănătoare cu școlă, te-

SIRE DORTMUND

Duminică, orele 3.50 p. m. plecăm la Dortmund. În peronul principalii știri din Hamburg, citii cu mult interes în știrii „Hamburger Fremdenblatt” articolul înșălat.

Medic Dentist Dr. I. WEISZ-SCHIMBERSKY

— 90 Strada Carol 90 —

